

Síň rodáků

Úvodní část expozice je věnována historii městečka **Jimramova**. Jimramov byl založen v polovině 13. století pány z Pernštejna, kteří kolonizovali území při horním toku řeky Svratky od jihu, od svých sídelních hradů Pernštejna a Zubštejna.

Při kolonizování území se dostali lidé Pernštejnů do sporů s lidmi litomyšlského kláštera, kteří postupovali od severu. Tento spor vyřešil český král Přemysl II. Otakar v roce 1269 tím, že stanovil nové zemské hranice vymezené řekou Svratkou a Trhonickým potokem. Jimramov se proto mohl rozvíjet pouze po pravém břehu řeky Svratky.

Nejstarší část osídlení se nacházela při soutoku Svratky s Fryšávkou, kam historici umísťují také původní tvrz.

První písemná zpráva o Jimramovu je z roku 1361, kdy tehdejší majitel panství Artleb ze Starchowycz zřizuje nadaci pro místního kaplana. Další listina z roku 1392 se už zmiňuje o hrádku a městečku, kde je jmenována tvrz, svobodný dvůr s rybníkem a mlýnem.

Rok 1537 lze považovat za rok povýšení obce na městyš, neboť císař Ferdinand I. udělil Jimramovu privilegium pořádat trhy. Další privilegia udělili Jimramovu Pernštejnové – právo várečné, osvobození od robot – a darovali k obecnímu užívání tři okolní kopce s lesy – Padělek, Holý vrch a Prosičku. Tyto tři kopce jsou také ve znaku městečka.

Roku 1583 kupuje panství od Pernštejnů zemský purkrabí markrabství moravského Pavel Katharin z Katharu. Ten nechal vybudovat zámek / jižní a východní křídlo/ a daroval obci pozemek k výstavbě radnice.

Na počátku 17. století opět Jimramov mění majitele. Panství získává Vilém Dubský z Třebomyslic pro svého syna Jana. Ten se proslavil jako svobodomyšlný vzdělanec, který vydal církevní artikule a také reformoval soudnictví na svém panství tím, že uplatňoval podmíněné a náhradní tresty.

Z této doby se zachovalo rychtářské právo / visí vedle dveří/. Koho se rychtář tímto právem dotkl, byl zatčen a vsazen do šatlavy. Hřebíky v něm prý značí počet vykonaných hrdelních trestů v městečku. Na podlaze leží okov, kterým byli poutáni vězni v šatlavě. Šatlava bývala v přízemí zadního traktu radnice.

Centrem obce bylo ve středověku okolí nynějšího zámku. V polovině 15. století bylo tvořeno asi patnácti domy, výstavba se rozšiřovala jižním a severozápadním směrem. Dnes asi 120 domů původní zástavby tvoří památkovou zónu, která byla vyhlášena v roce 1991. Nejvýznamnější domy nesou označení kulturní památka.

Po bitvě na Bílé hoře jimramovské panství opět změnilo majitele. Dubští z Třebomyslic patřili k protestantské šlechtě, proto byl jejich majetek zkonfiskován. Majitelé panství se potom rychle střídali. V roce 1732 získává Jimramov Marie Antonie z Walldorfu, po její smrti dědí panství její neteř provdaná za hraběte Belcrediho a tím se městečko dostává do vlastnictví posledního šlechtického rodu. Belcrediové jsou majiteli do roku 1948 a znovu od roku 1991, kdy jim bylo panství vráceno v restituci.

Druhá část expozice je věnována místnímu rodákovi **P. Karlu Slavičkovi / 1678 – 1735/**. Pocházel z rodiny místního kantora a radního písaře. Jako teolog se vypravil v roce 1716 na svou vlastní žádost na misi do Číny. Na mapce je zakreslena jeho plavba lodí.

V Číně působil Slaviček jako matematik, astronom a hudebník přímo u císařského dvora v Pekingu téměř 20 let. Je zde také pohřben. Fotografie z jeho hrobu pořídil v devadesátých letech dr. Josef Kolmaš, ředitel Orientálního ústavu v Praze.

Ve své době byl Slaviček proslulý vědec, korespondoval se svými současníky latinsky. V roce 1935 vyšly dopisy v překladu J. Vraštila jako Listy z Číny, v roce 1995 byly znovu vydány J. Kolmašem.

Na rodném domě U Slunce je pamětní deska Karla Slavička.

